

2 Korid

Pol köp hain u Korid n̄bi b̄i kal̄p kal̄i kliñ r̄ika

¹ Yad Pol. God ȳip hag lö, Kraiſ Jis̄as manö ud arep b̄i ap m̄idem, mam hon Dimodi aip aui m̄idul, kalöp God n̄bi b̄i n̄ipe daun kub Korid m̄idpim gau abe, Akaia Propins aŋ aŋ gau gau magöŋhalö m̄idpim gau abe, köp an̄bi kal̄i kliñ r̄ikabin.

² Kalöp hagabin, ȳip aij göp u, Bapi God abe B̄i Kub Jis̄as Kraiſ abe kalöp mög n̄iŋmil ud aij ḡilö, agam̄ij m̄id aij ḡimim.

Pol God n̄ip aij a ga

³ B̄i Kub hon Jis̄as Kraiſ Nap n̄ipe God n̄ip aij a gun. Bapi God ñ̄i pai n̄ipe mög mög n̄iŋöm, ud aij göm, pör pör abad m̄id aij yab̄i göp. *

⁴ Marö r̄imnap han̄ip auaj̄ip, n̄ipe han̄ip abad m̄id aij göp u me, hon pen ado gun, n̄bi b̄i r̄imnap marö auaj̄ip, kal̄p u rö nöp ud aij gun abad m̄id aij ḡinabun.

⁵ Kraiſ p̄ig m̄idpun u me, n̄ipe ilön uda rö hon u rö nöp ilön r̄imnap udpun. Pen Kraiſ p̄ig m̄idpun u me, n̄ipe han̄ip pör pör abad m̄id aij göp n̄iŋöm hon gas̄i halö m̄idpun. *

⁶ Kale m̄id aij ḡimim gas̄i halö m̄idmim, am n̄ipe aip pör pör m̄ideinabim a göm, Kraiſ Jis̄as n̄ipe marö r̄imnap han̄ip ñ̄im̄idöp. Pen Kraiſ n̄ipe han̄ip abad m̄id aij göp rö, hon gas̄i halö

* **1:3:** Ro 15:5 * **1:5:** Sam 34:19

mıdpuñ u niñnabim u me, marö rımnab kalöp aueınab u, Kraıs hanıp u rö nöp abad mıd aij gınab niñöm mıd aij gun a gımim, gası halö mıdeınabim.

⁷ Gası hon niñbun u, kale Kraıs nıp arö gagnabim. Hol bı mıhau ilön udpul rö, kale u rö nöp ilön udnabim; pen God halıp mıhöhj ud aij göp rö, kalöp u rö nöp ud aij göm abad mıd aij gö, gası halö mıdeınabim.

⁸ Pen añ mam bı niñmim. Hol bı mıhau Esia Propins mıdul, marö kub udul uıham yabıt mıdailo. Kamıñ mıdaiul rö lagöp, hadö umnabul a gılo. *

⁹ Hadö umniğ gabul a gılo. Pen ga adö anıbu, hol gası kub yabıt niñmıdul u me, hol ke kłö mıdpul a gul hagagpul; God nıbi bı umbal gau gö urakpal u nöp halıp abad mıdö niñöl gı mıdpul, a gıpul.

¹⁰⁻¹¹ Halıp böñ nöp al pak löl rö la u pen nıpe halıp ud kamıñ yua u me, uri nıpe halıp kauyan ud kamıñ yunıg gab. Kale God nıp sabe göl gı mıdpe, hainö gau abe nıpe u rö nöp halıp ud kamıñ yunab a gul gası halö mıdpul. Anıb u, nıbi bı iru nöp God nıp sabe göl gı mıdlö, God nıpe niñöm halıp bı mıhau ud kamıñ yuö me, nıbi bı iru nöp halıp gınab u niñöm hib nıpe haglö adö arnab. *

Pol kalıp am niñaga, manö u haga

¹² Mıdmagö hol añ dan niñbul, nıbi bı gau aip mıdul nan niñön niñön gıpul gau, God halıp aip mıdö niñöl gı, nıp gası niñöl gı gıpul. Hol

* **1:8:** Ap 19:23; 1Ko 15:32 * **1:10-11:** 2Di 4:18

manö nıñö nöp hagul gı aij nöp gıpul. Yad waiö hagabin, kalöp pör pör anıb unbö rö nöp gıpul. Pen nıbi bı gau gası nıñbal rö gası nıñul anıg gagul. God halıp mög nıñöm ud aij göm gası ñö anıg gıpul.

¹³⁻¹⁴ Köp kalöp kalı kılñ rıkmıdin gau, manö ba gau rö hagem rıkagmıdin; amgö lı nıñmim, il u yıñıd nıñmim a gem, waiö nöp rıkpın. Mıñı ke ke rö mıdpun u me, kale yıp nıñbım pen yıp nıñ aij gagpım; pen yıp aij göp u, yıp nıñ aij gıpe me, hainö Bı Kub hon Jisas ado gı aunab ñın u, ap magum gun, yad kalöp nıñem mıñ mıñ gıñabin; kale pen u rö nöp yıp nıñmim mıñ mıñ gıñabım.
*

¹⁵⁻¹⁶ Adö anıbu nöp me, nöd Masedonia Propins aragnö ñın u, yad gası ap nıñem köl am nıñnıg nıñabin a gıñö. Yad Masedonia nıbi bı kalıp nıñnıg arnabin, pen nöd am kalöp nıñem arnam, a gıñö. Pen ado gı apem, Judia arnıg, adan mılö añı anıbu nöp apem, kalöp kauyañ nıñöl gı ap padınam, a gıñö. Anıg gıñö me, kale mıñ mıñ gımım yıp pen gı ñımım nan magö rımnıp ñıbe ñıñöl gı, Judia arnam, a gıñö. *

¹⁷ Gası anıbu rö nıñem me, kalöp nöd manö bıg yunö u pen hainö nagnö. Anıg gıñö u, yıp pen hagnabım, “Bı mılö u nıp ke aij göp adö u hain göm, ‘Gıñabin gıñabin,’ a göm, manö nöp hagöm, hainö gagöp. Nıpe yıharıñ bı manö ñıg pak ajöp mılö u,” a gıñabım rö löp u pen,

¹⁸ God bı nıñö yabıl nöp hagöp u pıg mıdpın rö u, yad gası mıñöp nıñem kalöp hagagpın.

* **1:13-14:** 2Ko 5:12; Plp 2:16 * **1:15-16:** 1Ko 16:5-6

19 Yad, Sailas, Dimodi, hon kalöp God Ñi nipe Jisas Kraiss manö hag ñino. Jisas Kraiss gasi mihöp midagöp. Nipe yau a göm, hainö wasö gagnab. Manö nihön nihön hagöp u, hagöp rö nöp ginab.
*

20 God manö adö nihön nihön haga u, Jisas Kraiss apöm, anib unbö rö nöp magöñhalö göp. Hon nipe anig göp anibu niñbun u me, God nip sabe gun u, Jisas Kraiss hib nipe hagin, “Niñö” a gipun. Anig gipun u, God hib nipe u adö lañ aran a gun anig gipun. *

21 God nipe nöp gö me, hon abe, kale abe Kraiss nip cig aij gun midpun. Nipe nöp me hanip “Niñi bi yad ke,” a göm, hag löm,

22 Ana nipe u hanip ñö, apöm midmagö an hon dan goñ li midöp. Anib u hon niñbun, hon God niñi bi nipe ke midpun niñöm nipe haga haga rö nöp magöñhalö hanip ñinab. *

23 Pen yad kale Korid kai midpim gau niñinig gainö u pen amem manö kub hagnö, kale ilön udmim rö löp niñem me, kalöp mög niñem me nagnö. God nipe midmagö yad an dan niñöb yad piral hagagabin.

24 Pen manö yad u nöp hain göl a gem gasi u niñagpin. Kale ke Kraiss nip gasi niñbim u me, yad am kalöp hagnö, kale klö gimim Kraiss nip niñ aij gimim cig pidöñ gimim miñ miñ göl gi midainabim, a gem hagabin. *

* 1:19: Ap 18:5 * 1:20: Rep 3:14 * 1:22: Ep 1:13-14; 2Ko 5:5

* 1:24: 1Pi 5:3

2

¹ Pen yad gasi ap niñem hagnö, “Kalip kauyan am niñem manö klö hagnö, kalip kauyan ilön udöl rö löp u, am niñagnam,” a gïnö. *

² Pen yad gïnö kale ilön udeinabim u, an pen midöm yip geinab miñ miñ gïnabin? Nibi bi anibu rö rimnap midageinabol.

³ Anibu niñem me, kalöp köp kali kliñ riknö. Yad gasi niñnö, “Amjakem nibi bi gau niñem miñ miñ yabit gïbnep pen wasö, amjakem kalip niñnö, yip miñör yabit gïnim rö löp u me, yad aragnabin,” a gïnö. Yad gasi niñnö, “Yad ke miñ miñ gïnabin u, kale abe miñ miñ gïnabim,” a gïnö.

⁴ Köp kali kliñ riknö anibu, midmagö yad u ilön gö, gasi milö löl gi, amgö ñig ud gi dö gi yuöl gi kali kliñ riknö. Kalöp marö kub gïnim a gem rikagnö; kalöp midmagö yabit lïbin rö niñmim, a gem riknö. *

Bi nan naij ga u, uri nan naij ga anibu arö gïmim niñ midmagö limim udmim

⁵ Pen yad gasi niñbin bi ap gö marö ga u, yip gaga, kalöp nibi bi gau midpim kalöp magöñhalö ga.

⁶ Pen kale magöñhalö rö niñ arö giñpe u, niñpe ilön udöm, gi naij ga u hadö niñöb. Anib u, miñi anig gagmim; arö gïmim.

⁷ Miñi gi naij ga anibu arö gïmim, niñ manö hain hain hagmim. Niñhön giñig: niñ anig gagpe, mög kub yabit gö, böñ nöp ap lug paknim rö löp.

* 2:1: 1Ko 4:21 * 2:4: Ap 20:31

⁸ Anı̄b u, yad kalöp hagabin, nı̄p mam hon a gı̄mim mı̄dmagö lı̄bim u, nı̄p hagpe nı̄ŋ aij gı̄nı̄m.

⁹ Yad kalöp köp kalı̄ klı̄ñ rı̄knö u, manö yad u udmim, manö nı̄hön nı̄hön hagnabin magöŋhalö hain gı̄mim gı̄nabim aka gem köp kalı̄ klı̄ñ rı̄knö.

¹⁰ Pen nı̄bi bı̄ kale gau rı̄mnap gı̄ najj gı̄naböl kale arö gı̄nabim u, yad u rö nöp gı̄ najj gı̄naböl anı̄bu arö gı̄nabin. Pen yad gı̄ najj gı̄naböl arö gı̄nabin u, Kraıs yı̄p nı̄ŋ mı̄döp, a gem, kalöp nan a gem arö gı̄nabin.

¹¹ Pen wasö u, Seden hanı̄p Kraıs nı̄bi bı̄ nı̄pe rı̄mnap gö, ap lug pakun rö löp. Seden pör, gı̄nö ap lug paköl a göm nı̄ŋöb u, nı̄ŋbun. *

¹² Pen Kraıs manö aij u Droas nı̄bi bı̄ kalı̄p hag ñı̄nam a gem, Droas arainö, Bı̄ Kub yı̄p adan hiı̄kö, wög nı̄pe u ram mı̄nönŋ anı̄bu gı̄nam rö la u pen, *

¹³ mam yad Daidas Droas au ulhai nı̄ŋagnö u me, yad gası̄ kub nı̄ŋem, Droas nı̄bi bı̄ kalı̄p, “Aui mı̄daiim” a gem, Daidas nı̄p nı̄ŋnı̄g Masedonia Propins aui aunö. *

¹⁴ Anı̄b u, God göp rö nı̄ŋem, nı̄p aij yabı̄l a gı̄pin. Ñı̄ nı̄pe Kraıs nı̄p yuö, apöm Seden nı̄p ud raı̄a mı̄gan nı̄pe gau löm, hanı̄p uda. Nı̄pe hanı̄p udöm, ami bı̄ kub rö hanı̄p ul gı̄ arö nı̄ŋöl gı̄, nı̄bi bı̄ ke ke gau hanı̄p nı̄ŋöm Kraıs manö aij nı̄pe haı̄ŋ aij yabı̄l rö nı̄ŋbal.

¹⁵⁻¹⁶ Kraıs mab haı̄ŋ aij auep ud God nı̄p lau sabe gı̄ ñöb u rö, hon mı̄dpun. Nı̄bi bı̄ Kraıs kalı̄p ud kamı̄ŋ yuab gau haı̄ŋ anı̄bu nı̄ŋöm haı̄ŋ aij

* **2:11:** Luk 22:31 * **2:12:** Ap 14:27; 1Ko 16:9 * **2:13:** Ap 20:1

unbö ke n+ñlö, kal+ip kam+ñ m+dep magö u ñöb. Pen n+bi b+ Krai n+ip arö g+pal gau, hañ+ñ añ+ an+bu nöp n+ñöm wip hañ+ñ naj u a g+lö, kal+ip umeb magö u ñöb. Pen n+bi b+ an wög an+bu g+n+m rö löp? *

¹⁷ N+bi b+ iru nöp mani nan gau iru nöp udun a göm, God Manö aij n+pe u hag ajpal. Pen hon unbö rö gagpun. God n+pe han+ip hag l+ yuöm n+ñ m+idö n+ñöl g+, hon Krai n+bi b+ n+pe m+idun manö n+ñö yab+ñ nöp hagun a gun, God Manö aij n+pe u kabö göl nöp hag ñ+ibun.

3

¹ Pen manö kal+ k+ñ r+kabin an+bi, “Yad köp kal+ k+ñ r+kno, han+ip ud aij göl,” a gem, r+kagabin. Hon n+bi b+ y+har+ñ rö m+idun, han+ip udmim, a gun, n+bi b+ kale n+ñbim r+mnap kal+ip hagno, köp r+mnap kal+ k+ñ r+k ñ+lö, hon dap kalöp ñ+no n+ñmim, han+ip udagnabim. Pen kale, “B+ gai i kal+ip udmim,” a g+mim, köp r+mnap kal+ k+ñ r+k ñ+be, hon dam n+bi b+ r+mnap kal+ip ñagnabun. *

² Pen köp m+dmagö añ hon dañ kal+ k+ñ r+k m+idöp rö me, kale n+bi b+ m+dpim. Gas+ hon n+ñbun u, kalöp manö hag ñ+no n+ñmim udpim u me, n+bi b+ gau kalöp n+ñöm, hon b+ aigale b+ rö m+dpun u n+ñnaböl. *

³ Pen hon Krai n+ip wög g+no, Krai n+pe ke köp an+bi kal+ k+ñ r+köm han+ip ña. Y+g nan kal+ k+ñ r+kkep udöm r+kpal rö wasö; kabö adö u kal+ k+ñ

* **2:15-16:** Luk 2:34; 2Ko 3:5-6 * **3:1:** 2Ko 5:12; Ap 18:27 * **3:2:** 1Ko 9:2

rɨkpal rō wasō. God pōr kamɨŋ mɨdōp Ana nɨpe u Kraiss manō aij nɨpe u nɨbi bɨ mɨdmagō aŋ kale daŋ rɨkōp. *

⁴ Yad manō hagabin anɨbi, God nɨhōn nɨhōn hagōp u Kraiss magōŋhalō anɨb unbō rō nōp gɨnab, a gem hagabin.

⁵ Hon nɨŋbun, hon klō hon ke gɨno wōg aij arnɨm rō lagōp; God nōp me hanɨp gɨ ñō nɨŋōl gɨ, gɨno wōg aij arnab.

⁶ God nɨpe nōp gō, hon wōg gɨ ñeb bɨ nɨpe mɨdun, God Manō hain nɨbō hag lōp u, damun nɨbi bɨ gau kalɨp hag ñɨbun. God Manō hain nɨbō hag lōp anɨbu, lo manō u rō wasō; manō hain nɨbō hag lōp u, God Ana ñōb. Lo manō gō, nɨbi bɨ umnabōl; pen God Ana gō, nɨbi bɨ kamɨŋ mɨdeinabōl. *

⁷ Lo manō anɨbu, God kabō haɨai bad adō u kalɨ klɨñ rɨkō, Mosɨs dauō nɨŋōl gɨ, mailō kub yabɨɨ ga. Mailō kub anɨbu Mosɨs mulu maj mɨgan nɨpe mailō gɨmɨdōp. Mɨdō mɨdō mailō kub anɨbu hadō ur gaia pen Isrel nɨbi bɨ Mosɨs mulu maj mɨgan nɨpe nɨŋōl rō laga. Lo manō umeb magō daua u pen mailō kub yabɨɨ halō aua. *

⁸ Pen God Ana wōg nɨpe gab u mailō aij unbō ke halō mɨdōp.

⁹ Manō kub hagep lo manō u mailō halō aua rō, hon God amgō ilō adō nɨpe u nɨbi bɨ kamɨŋ aij rō lep manō aij anɨbu mailō halō unbō ke yabɨɨ aua. *

* **3:3:** Eks 24:12; Jer 31:33; Esi 36:26-27 * **3:6:** Jer 31:31; 1Ko 11:25; Jon 6:63 * **3:7:** Eks 34:29 * **3:9:** Dud 27:26; Ro 1:17

10 Mailö aij unbö ke uri hadö auub u me, lo manö nöd mailö halö aua u uri mailö gagöp.

11 Lo manö u pör mīdagöm ur gīnīg gaia pen mailö halö aua; anīb u me, manö aij u pör pör mīdöm ur gagnab u mailö aij unbö ke halö mīdöp.

12 Anīb u, hon gasī halö mīdun, ana udagun, kōö gun Kraiss manö aij u waiö hag nībun.

13 Mosīs ga rö gagun. Nīpe lo manö u damöm, mulu majman nīpe u mailö kub yabīl ga, pen mīdö mīdö mailö kub ga anību pro gö auö nīñöl gī, Mosīs nīpe nībi bī gau pro gajīp anību nīñagöl a göm, usajīl bad ap udöm, mulu majman nīpe u paḷu ga. *

14-15 Pen gasī kale nīñ aij gagla. Nīhön gīnīg: usajīl bad rö gasī kale wam wam göm mīdeia u me, God nöd hadame nöp manö nīñö hag lep haga manö u amgö lī nīñla u pen manö īl u nīñagla. Mīñi u rö nöp kale lo manö anību amgö lī nīñbal pen nan usajīl bad rö gasī kale wam wam gö, manö īl nīñagpal. Nan usajīl bad rö gasī kale wam wam göp u, Kraiss nīpe nöp ud ke gau yunīm rö löp.

16 Pen nībi bī Bī Kub u nīp aunaböl u, nīpe usajīl bad gasī kale paḷu göm mīdöp u, ud waḷ gī yuöm, gasī kale pīral hīkō, nīñnaböl. *

17 Bī Kub hagabin u, Ana u me. Ana nīpe hon aip mīdeinab u, nan nīhön nīhön göm hanīp bī nagīman rö līnīm u, nīpe pa jö gī ke gau yuöm hanīp ud asīk yunab. *

18 Pen mulu majman hon u paḷu gī pi gun

* 3:13: Eks 34:33 * 3:16: Eks 34:34 * 3:17: Jon 8:36; Ro 8:2

mɨdagpun rō, hon magōŋhalō Bɨ Kub mailō aij nɨpe u waiō nɨŋbun. Nɨpe gö, hon magōŋhalō nɨpe ke mailō aij halō mɨdöp rō lɨnabun. Magō añɨ nöp nɨpe mɨdöp rō lagnabun; pen ñɨn añɨ añɨ nɨpe pör nöp hanɨp gɨ gɨ gö, hon mailō aij nɨpe mɨdöp rō lɨnabun. Bɨ Kub anɨg gab u Ana u me.

4

Mɨnōŋ ud rin cög gɨpal rō u, hon nɨbi bɨ mɨdpun

¹ God hanɨp mög nɨŋöm udöm, wög anɨbi hag lö gɨpun u me, hon gasɨ iru nɨŋagpun.

² Pi göm gɨpal adö u abe, nable gö nɨŋöl gɨ gɨpal adö u abe hon gagpun. Nɨbi bɨ gau kalɨp manö piral hagagpun. Hon God Manö hag ñɨnɨg gabun u, manö hon rɨmnap halö hagun hag ñagpun. Nan nɨhön nɨhön gɨpun gau piral adö u gagpun. God Manö aij nɨpe u kabö göl nöp waiō hag ñɨbun. Anɨg gɨno, nɨbi bɨ gau hanɨp nɨŋöm, mɨdmagö an kale dan nɨŋnaböl, hon God amgö ilö adö nɨpe u bɨ aigale bɨ rō mɨdpun. *

³ Nɨbi bɨ umaböl gau nöp, manö aij waiō hag ñɨbun u nɨŋöm, usajɨl bad rō manö aij adö mɨdöp nɨŋöm nɨŋagun a gɨpal.

⁴ Kale nɨŋagpal u, Seden ram mɨnōŋ ɨ i god rō mɨdöp u, gasɨ kale wam wam gö, Krai manö aij mailö halö mɨdöp manö u nɨŋagpal. God nɨpe mɨdöp rō, Krai u rō nöp mɨdöp u nɨŋagpal. *

⁵ Pen manö hag ñɨbun u, hon bɨ aigale bɨ rō mɨdpun manö u hag ñagpun; Jisas Krai nɨpe nöp Bɨ Kub mɨdöp nɨŋöm Jisas wög nɨp gun, wög gɨ

* 4:2: 2Ko 2:17; 1De 2:5 * 4:4: Ep 2:2; Kol 1:15; Hib 1:3

ñeb bî kale midpun a gun, manö aij kalöp hag ñibun.

⁶ God nöd “Sibön aŋ yaŋ mailö gaŋ,” a ga. God añî anîbu nöp mailö nîpe midmagö aŋ hon daŋ ñî lab. Anîb u, God mailö aij nîpe u Krais mulu majmaŋ mailö gab u hadö niŋbun. *

⁷ Minöŋ ud rin cög gi libal rö u, hon nîbi bî midpun. Pen God nîpe nan aij unbö ke anîbi hanîp aŋ daŋ löp. Anîb u niŋbun, klö hon ke wasö; God klö nîpe ke ñö udun anîg göl midpun u niŋbun. *

⁸ Hanîp böŋ böŋ ridîk gi pal u pen hon pak gulu gi arbun. Gasî iru niŋbun u pen gasî halö midpun. *

⁹ Hanîp yu gi yubal u pen mam hon pör aip midöp. Hanîp yi harîŋ gabi pakpal umagpun.

¹⁰ Jisas nîp paköm al pak la rö, hanîp u rö nöp paköm al pakniŋ gi lö bîslam midpun. Pen anîg gö, nîbi bî gau hañ romaŋ hon niŋöm, Jisas kamîŋ midöp u waiö niŋnaböl. *

¹¹ Hon kamîŋ midpun u, Jisas nîp niŋ udpal, a göm, hanîp pör pör nöp al pak linîŋ gaböl. Pen gaböl anîbu, nîbi bî gau hañ romaŋ hon niŋöm Jisas kamîŋ middep magö nîpe u niŋöl a göm, God kalîp arö gö anîg gaböl. *

¹² Hon pör pör umun rö löp u pen hon anîg gi no, kale kamîŋ midmim rö löp.

¹³ God Manö u bî ap kalî kliñ riköm haga, “God nîp niŋ udpin u me, anîg hagpin,” a ga. Anîb u

* **4:6:** Jen 1:3; Ais 9:2; 2Ko 3:18 * **4:7:** 2Ko 5:1 * **4:8:** 2Ko 1:8;
7:5 * **4:10:** 1Ko 15:31 * **4:11:** Ro 8:36

rö, hon u rö nöp God n+p n+ŋ udpun u me, manö hagpun. *

¹⁴ Hon n+ŋbun, God gö B+ Kub Jisas kauyaŋ uraka rö, han+p u rö nöp gö urakno, han+p abe kalöp abe dam Jisas m+ðöp au l+ nab. *

¹⁵ Nan hagabin an+ b i magöŋhalö kalöp nan a gem hagabin. An+g g+no, ñ+n añ+ añ+ God n+pe n+bi b+ gau gau iru nöp ud aij göm abad m+ðö, kale God n+p aij a göl g+ g+lö n+ŋöl g+, hib n+pe u i adö laŋ ap rannab.

God n+p n+ŋ udun gas+ halö m+ðpun

¹⁶ An+ b u, hon gas+ halö m+ðpun. Hañ romanŋ ñ+n ma hon hainö g+ lugn+m rö löp u pen God han+p pör pör ana aŋ hon dan klö ñö n+ŋöl g+ kam+ŋ m+ðpun. *

¹⁷ Marö pro udpun an+ b gau nan kub wasö; y+har+ŋ magö ulep ap nöp udpun. Pen marö an+ b gau udun, am Krai aip m+ðun pör nöp pör nöp mailö aij kub yab+ gau m+ð aij g+ nabun. *

¹⁸ M+ nönöŋ naböŋ adö i+ i m+ðun, nan amgö magö n+ŋeb gau gas+ iru n+ŋagpun; nan adö laŋ au amgö magö n+ŋagep gas+ n+ŋbun. Nan amgö magö n+ŋeb gau magö ulep nöp m+ðeinab; nan amgö magö n+ŋagep gau pör nöp pör nöp m+ðeinab. *

5

¹ Hañ romanŋ hon m+ñi m+ðöp ñ+n aŋ i, ram bada bad rö m+ðöp. Pen ram bada an+bu ud wa+

* **4:13:** Sam 116:10 * **4:14:** 1Ko 6:14 * **4:16:** Ep 3:16 * **4:17:** Ro 8:17-18 * **4:18:** Kol 1:16

gɪlö aka asöl gö, God nɪpe hanɪp ram hain nɪbö ap ram mɪnönɟ nɪpe kumi kabö adö laɲ au gɪ lö mɪdeinabun. Ram anɪbu bɪ ram gɪpal rö wasö; God nɪpe ke gɪ lö, pör nöp pör nöp mɪdeinab. *

² Ram hain nɪbö anɪbu yɪɲɪd udun waɪɲj rö rol gun, a gɪ gasɪ nɪɲöl gun abad mɪdpun. *

³ Nɪhön gɪnɪg: God nɪpe hanɪp waɪɲj rö rol gɪ ñeinab u, magö nöp mɪdageinabun.

⁴ Mɪñi ram bada anɪbi mɪdun, marö gö nɪɲöl gɪ ake gabun. Pen arö gun, magö nöp mɪdaiun a gɪ gasɪ u nɪɲagpun; kumi kabö adö laɲ mɪdep hañ romanɲ u udun a gɪ gasɪ u nɪɲbun. Hañ romanɲ kamɪɲ mɪdep u apöm, hañ romanɲ umeb nöd nɪbö u böɲ nöp ñɪɲ haknab, a gɪ gasɪ u nɪɲbun.

⁵ God gasɪ nɪpe ke nɪɲöm, hañ romanɲ hain nɪbö ñɪnam a göm, Ana nɪpe u nöp yuö apöm hanɪp aɪp mɪdöp u me, God nɪpe haga rö nöp gɪnab u nɪɲ aɪj gɪpun.

⁶ Anɪb u me, hon pör pör gasɪ halö mɪdpun. Pen hañ romanɲ anɪb i halö mɪdpun ñɪn anɪ i, Bɪ Kub ram nɪpe kumi kabö adö laɲ au mɪdagpun. *

⁷ Bɪ Kub nɪp gasɪ nɪɲöl gɪ ajpun u pen amgö nɪɲagpun.

⁸ Hon gasɪ halö mɪdpun. Hañ romanɲ hon i arö gun, am Bɪ Kub aɪp ram mɪnönɟ nɪpe kumi kabö adö laɲ au mɪdaiun, a gɪ gasɪ u nɪɲbun. *

⁹ Anɪb u, ram mɪnönɟ hon aui hañ romanɲ mɪdeinabun aka arö gun Bɪ Kub ram nɪpe am mɪdeinabun u, nɪp aɪj gɪnab adö u nöp gun, a gɪ gasɪ u nɪɲbun. *

* 5:1: 2Ko 4:7 * 5:2: Ro 8:23 * 5:6: Hib 11:13-16 * 5:8: Plp 1:23 * 5:9: Kol 1:10; 1De 4:1

10 Nihön ginig: hon magöñhalö am Kraiss amgö ilö adö nipe au midno, mññi hañ roman halö midun nihön nihön gipun, aij gipun aka aigöl gi rö gipun u niñöm, pen anibu rö ññab. *

11 Bi Kub nipe Bi piññij gep midöp u niñun, klö gun, niñi bi gau nip niñ udöl a gun, kalip manö aij nipe hag ññibun. Hon bi aigale bi rö midpun u, God niñ aij göp; kale u rö nöp, hon bi aigale bi rö midpun u abe niñmim rö löp.

12 Manö kalik klijñ rikabin anibi, hon bi aij hanip udmim manö u rö, kalöp hagagabin. Manö kalik klijñ rikabin anibi niñmim, hanip nan a gimim gasi niñmim mññ mññ gimim, a gem kalik klijñ rikabin. Anig ginö, niñi bi midmagö an dan wasö, hañ roman höñ adö u nöp nihön rö midöp u gasi niñbal gau, kalip manö pen hagnim a gem manö anibu kalik klijñ rikabin.

13 Pen manö hagabun i, kale rimnap hagnabim, hauñ alö manö anibu hagab, a ginabim. Pen kale anig rö hageinabim u, Pol bi gau God hib nipe haglö adö aran a göm anig hagaböl, a gimim gasi u niñmim. Pen bi hauñ wasö, bi gasi midöp rö hagaböl u, a geinabim u, Pol bi gau manö hagaböl u hanip nan a göm hagaböl a gimim, manö hon niñ udmim.

14 Kraiss nipe bi aññ yabiñ u niñi bi magöñhalö nan a göm uma rö, hon niñi bi magöñhalö aip umno, a gun niñibun. Kraiss hanip niñi bi magöñhalö midmagö löp u niñun, gasi hon adö u ke niñun gagpun.

15 Kraiss niñi bi magöñhalö nan a göm uma.

* 5:10: Ekl 12:14

Aniḅ u, miñi riköl hainö, hanip ke aij gınab adö u niḅun gagun; Bi Kub hanip nan a göm umöm kauyaḅ uraka u nip aij gınab adö u nöḅ gun. *

¹⁶ Niḅi bi minöḅ naböḅ iḅ i niḅö gau niḅbal rö nöḅ niḅun, “Niḅi bi gau aij, niḅi bi gau naij,” a gun niḅagpun. Kraiḅ nip nöḅ gasiḅ piral adö aniḅbu rö nöḅ niḅno u pen uri nip adö aniḅbu rö niḅagpun.

¹⁷ Niḅi bi Kraiḅ nip ciḅ giḅpal gau, God gö kamiḅ giḅsön niḅö adö u miḅpal. Nan nöḅ niḅö u piḅ gö, nöḅ miḅmiḅdal rö miḅdagpal; nan giḅsön niḅö hadö auub. *

¹⁸ Hon kamiḅ giḅsön niḅö miḅdpun aniḅbu, God niḅpe nöḅ gö miḅdpun. Nöḅ niḅi bi al niḅeb niḅpe miḅdaino u pen hainö Kraiḅ nip yuö apöm, hanip ud God aip jim niḅöl löm, niḅi bi riḅmnap halö God aip jim niḅöl miḅdaiöl, a göm, hanip wög aniḅbu hag la. *

¹⁹ Kraiḅ kalip nan a göm uma u me, God niḅi bi gau magöḅhalö nan si nan naij giḅpal gau niḅem arö gınö, yad aip jim niḅöl miḅdaiöl, a göm ga. Pen God niḅpe hanip manö aij aniḅbu niḅöm, niḅi bi gau magöḅhalö hag niḅmim a göm, hanip niḅi bi wög gep niḅpe hag löp. *

²⁰ Hon me, Kraiḅ bi aḅ niḅö niḅpe miḅdun, God manö aij hagöp u udun niḅi bi gau kalip hag niḅmiḅdun. Kraiḅ bi niḅpe miḅdpun u me, kalöp hagabun, Kraiḅ manö aij u niḅ udmim, yau a giḅpe, God kalöp ud aij göm nip aip ud jim niḅnab.

²¹ Kraiḅ nan si nan naij ap gaga pen God nan

* **5:15:** Ro 14:7-8 * **5:17:** Ro 8:1; Gal 6:15 * **5:18:** Ro 5:10

* **5:19:** Ro 3:23-25

si nan naj hon magöḡhalö Krajs n+p ña. God ga an+bu, hon Krajs aip m+idun, God kam+ḡ aij m+dep magö n+pe u halö udnabun a göm ga. *

6

¹ Hon God aip j+im ñöl wög g+pun rö, kalöp manö klö g+ hagun hagabun, God kalöp mög n+ḡöm ud aij göp u, arö gagmim.

² God n+pe hagöp,
“Manö ne n+ḡnam a gem m+idainö ñ+n u,
y+p hag n+ḡaina n+ḡnö.

Nöp ud kam+ḡ yunam a gainö ñ+n u,
nöp g+ ñ+nö,” a ga.

Pen n+ḡim! M+ñi ñ+n i nöp God n+bi b+ gau manö n+ḡnam a göm m+idöp. M+ñi ñ+n i nöp God n+bi b+ gau kal+p ud as+k yuö, kam+ḡ arnaböl. *

³ God n+p wög g+pun u ar aij g+n+m, a gun, n+ḡ aij gun g+pun. N+bi b+ r+mnap han+p n+ḡöm, gas+ r+mnap auö, ap lug paknaböl adö u gagpun.

⁴ Pen n+hön n+hön g+pun u, God n+p wög gabun u n+ḡöl, a gun, nag+ aij adö u nöp g+pun. An+bu u, God n+p wög gun b+slam m+idun arö gagpun. M+ḡör n+hön n+hön gö, u+ham m+idpun a gun gas+ an+bu n+ḡagpun.

⁵ Han+p ñ+n r+mnap m+ñu magö pakpal; ñ+n r+mnap nag+ l+bal; ñ+n r+mnap ram m+nöḡ ap b+ uraköm polisman aip aka ami b+ aip pen pen göm söl han+p aḡ au abe al pak l+bal; ñ+n r+mnap wög g+ dam dam ake lagpun; ñ+n r+mnap han aij gagpun; ñ+n r+mnap k+yö hanbun. *

* 5:21: Hib 4:15 * 6:2: Ais 49:8 * 6:5: 2Ko 11:23-27

⁶ Pen gasi aij nöp niñun, niñ aij gun, niñi bi kalip niñno, hon mulu lugö wasö, kalip ud aij gipun. Hon aige göl gun anig gipun? Ana U† hanip an dan midöp u me, niñi bi midmagö yabi† libun; *

⁷ God hanip klö nipe ñö, Krais manö aij u kabö göl nöp hagpun; gi aij gep u hataun gasa† hon rö niñmagö yij†g abe niñmagö sidagö abe midöp.

⁸ Niñi bi rimnap hib hon haglö adö aröp; niñi bi rimnap hib hon udlö yagol lugöp. Rimnap hanip manö aij hagpal; rimnap hanip manö naij hagpal. Hon bi piral hagep a gi gasi niñbal u pen hon manö niñö nöp hagpun;

⁹ hon niñi bi hib midagöp yabi† a gi gasi niñbal u pen hib hon niñbal; hadö umbun rö löp u pen kamih midpun. Hanip miñu magö pakpal u pen umagpun; *

¹⁰ miñör kub göp u pen miñ miñ göl gi midpun; bi mög gep rö midpun u pen wög hon gipun adö u niñi bi iru nöp niñi bi gep rö midpal; nan midagöp rö midpun u pen magöñhalö udpun.

¹¹ Korid niñi bi gau, kalöp manö pi gun hagabun, waiö yabi† hagabun; kalöp midmagö libun.

¹² Hon kalöp midmagö limidun u, uri u rö nöp anig göl nöp gipun pen kale hanip midmagö limidim nagi adö u pen dam gai yubim.

¹³ Kalöp niñ pai yad rö lö me hagabin: hon kalöp midmagö libun rö, kale u rö nöp hon midmagö limim. *

* 6:6: 1Di 4:12 * 6:9: 2Ko 4:10 * 6:13: 1Ko 4:14

Nibi bi Krais n+p n+n udagpal gau aip jim ñagmim

¹⁴ Kale nibi bi Krais n+p n+n udagpal gau aip jim ñagmim. Nibi bi g+ aij g+pal gau, aige göl göm nibi bi g+ aij gagpal gau aip jim ñöl g+lö arö aij g+nab? Nibi bi mailö m+dpal gau, aige göl göm nibi bi s+bön yan m+dpal gau aip jim ñöl g+lö arö aij g+nab? *

¹⁵ Krais aip kijaki aip manö hag adö añi lagnabil. Nibi bi Krais n+p n+n udpal gau, nibi bi Krais n+p n+n udagpal gau aip u rö nöp gas+ adö añi n+nagnaböl.

¹⁶ God kam+n u, hon sabe gep ram n+pe m+dpun. God n+pe haga,
“Yad an kal+p gau m+dem,

God kale u m+dnö,
kale pen nibi bi yad
m+deinaböl,” a ga.

Pen God sabe gep ram aip, nan y+har+n sabe g+pal nan piral gau aip, manö ap hag adö añi löm g+lö arnim rö lagöp. *

¹⁷ An+b u, B+ Kub n+pe haga,

“Kal+p arö g+mim,
kale ke m+daimim.

Nan y+p asi+n la gau u+ ma+ gageinabim u,
kalöp udnabin. *

¹⁸ Nap kale m+dnö,
kale ñ+ pai yad m+deinabim.

Yad B+ Kub unbö ke, bi gep yab+ u,
an+g hagabin,” a ga.

* **6:14:** Ep 5:11; 2Sa 7:14; Jer 31:9 * **6:16:** 1Ko 3:16; Lep 26:12

* **6:17:** Ais 52:11; Rep 18:4

7

¹ Mıdaimam aij yad gau. God hanıp manö aij manö nıñö anıbu hagöp rö, nan si nan naj gıpun gau hañ romanı hon abe gası rımıd hon abe gı naj göp u, nan asıñ bön nöp arö gun, God nıp pıñıñ gun, pör pör nöp gı aij nöp gı mıdaiun.

Pol mıñ mıñ ga

² Kale hanıp ud mıdmagö lımim. Hon nıbi bı kalöp ap manö pıral hagun, gı naj gun, halöwałö gun gagno.

³ Yad kalöp hag pro gınıg hagagabin. Nöd kalöp hagnö rö, hon kalöp mıdmagö yabıt lıbun; kalöp aip kamıñ mıdeinabun aka umnabun u, kalöp mıdmagö lun jım ñöl nöp mıdeinabun.

⁴ Kalöp gası ke nıbö rımnap nıñagpin, aij göp nöp nıñöl gı mıdpin. Yad kalöp gası nıñem, ñıñı lem gası halö mıdpin. Hanıp marö yabıt gab u pen yad mıñ mıñ göl gı mıdpin.

⁵ Pen hon Masedonia Propins apjakno ñın u, magö ap ake lun yıharıñ mıdagaino. Mıñör ke ke iru yabıt mıdö, hanıp pen pen gılö, gası iru yabıt nıñno. *

⁶ Pen God nıbi bı mög nıñbal gau ud aij göp u, Daidas nıp yuö auö, hanıp ud aij ga.

⁷ Daidas nıpe aui apöm, kale nıhön nıhön gımim nıp ud aij gıpe manö adö u hagöm; yıp gası nıñ aij gaıbe manö adö u hagöm; kale yad aip gası adö añı nöp nıñagaino u kale mög gaia manö adö u hagöm; kale yad aip kauyanı jım ñöl mıdaiun, a gası nıñıbe manö adö u hagöm; yıp manö anıbu haga nıñem yad aij yabıt ga.

* 7:5: 2Ko 2:13

⁸ Köp kalı kliš rıknö u niñbe, kalöp mög yabıt ga u yad magö ap gası kub niñnö; pen uri yad gası kub niñagpin. Manö klö hagem köp kalı kliš rık yunö anıbu, kale niñbe, mög ga u pen u yıharıñ magö ılep magö ap nöp ga. *

⁹ Hainö me, an hon i nagı naj adö u gagun, a gımim mög niñmim arö gıpe u, yad mıñ mıñ gıpin. Kalöp mög ga anıbu, God gınam a göm niña rö nöp kalöp gı aij ga u me, köp kalı kliš rıknö anıbu, aij nöp rıknö.

¹⁰ Nıbi bı God niñ gası niñöm, nan si nan naj gıpal u niñön gıniñ anıñ gıpun a göm, nagı naj gıpal adö u arö gılö, God kalıp ud kamıñ yunab u aij göp. Pen bı bı God niñ gası niñagöm, yıharıñ nöp nan dui gıpin u niñön gıniñ anıñ gıpin a gınaböl u, umöm God niñ aragnaböl. *

¹¹ Pen kale nan si nan naj gıpim u niñön gıniñ anıñ gıpun a gıpe anıbu, God gaia, gası niñ aij gımim gıpe. Kale klö gımim, an hon i gı naj gagpun niñlan a gıpe. Kale piñıñ gımim, kal gımim, bı an kale au gı naj ga bı anıbu niñ gası ñun a gıpe. Klö gımim, mıdmagö yabıt lıbe u, hon niñbun kale nan anıbu gı naj gagpim.

¹² Kalöp köp nöd kalı kliš rık yunö u, bı nan si nan naj ga u aka bı niñ gı naj ga u gası niñem kalı kliš rıkagnö. Kalöp bı bı nöp gası niñem, God niñ mıdö niñöl gı, kale hanıñ mıdmagö lıbim u kale ke niñ aij gınabim, a gem, köp kalı kliš rıknö.

¹³ Pen kale köp anıbu niñmim, hanıñ ud aij yabıt gıpim u me, hon mıñ mıñ gun gası halö

* **7:8:** 2Ko 2:4 * **7:10:** Mad 27:3-5; Hib 12:16-17

m+dpun.

Pen Daidas kalöp am niñöm apöm aiud udöm miñ miñ gaia u niñun, hon u rö nöp miñ miñ gipun. Daidas niþ ud aij giþe u, miñi niþe ñiñi löm mid aij göp.

¹⁴ Daidas niþ nöd, añ mam Korid gau nöp ud aij ginaböl a ginö rö nöp giþe u me, yad nable gagöp. Manö kalöp hagpin gau pör niñö nöp hagpin rö, manö Daidas niþ hagnö u, rapin hagnö u pen u rö nöp niñö yabiþ nöp hagnö.

¹⁵ Pen Daidas apjaköm kalöp manö hagö, kale pa giþ giþ göl giþ, manö niþe u udmim, niþ ud aij giþe u gasi niñöm, niþe kalöp midmagö yabiþ löp.

¹⁶ Pen yad miñi niñ aij gipin, kale adö ap ke gagnabim; giþ aij nöp ginabim u me, yad miñ miñ yabiþ gipin.

8

Masedonia niþi biþ mani kub ñila

¹ Pen añ mam biþ. Niþi biþ Krais piþ midpal Masedonia Propins riþon gau, God niþe kalip mög niñöm ud aij yabiþ göp. *

² Mani kale midagö, uþham mideila u pen kale miñ miñ göl giþ mani kale God niþ ñeb haþwaþö ñila.

³ Yad ke niñbin, mani kale iru midageia u pen mani kale ñeb aþ u nöp ñagla; kale kub yabiþ rö ñila. Gasi kale ke niñöm,

⁴ hanip manö kþö hagöm hagla, niþi biþ Krais lau adö midpal gau kiþö kub lö yiþariñ midpal gau kalip mani ñun a giþa.

* **8:1:** Ro 15:26; 2Ko 9:1-2

⁵ Pen göl a gino rö gagla. Kale gasi niηla, “Bi Kub nibi bi nipe midpun u me, hanip wög nihön ñinab u ginabun,” a gila. Anig hagöm, Bi Kub nip wög göl gi, God nip aij ga u rö hanip wög rimnap gi ñimim a gino u, kale anib unbö rö nöp gila.

⁶ Pen Daidas nipe nöd am kalöp hagö, wög aij anibu il gimim ginig gaibe rö, nip hagin, “Am Korid nibi bi gau aip midaimön, kale nibi bi gau midmagö lep wög aij ginig gipal anibu, ne gi ñimön böη nöp gilaη,” a gipin.

⁷ Kale me, Kraiss nip niη ud pidöη gipim; manö aij nipe u niη aij gipim; manö il u niη aij gipim; klö yabitl gipim; hanip midmagö libim. Anib u me, mñi mani nibi bi gau ñinig gabim u, wög anibu u rö nöp gi aij yabitl gimim. *

⁸ Pen yad manö klö hagem anig gimim hagabin. Yad yiharη manö hain hain hagabin. Anib u, nibi bi rimnap hanip midmagö libal u, kale u rö nöp hanip midmagö libal aka wasö u niη aij ginabin.

⁹ Bi Kub hon Jisas Kraiss hanip mög niηöm ud aij ga rö niηbim; nipe ram nipe au midöm, nan ap utep gaga me. Mid aij yabitl gaia u pen kalöp nan a göm, magöηhalö mideia au arö göm, il i apöm, bi mög gep rö yabitl u mideia. Nipe anig ga u, kale nibi bi gep rö, nibi bi nan ap utep gagöp rö midaimim a göm, anig ga. *

¹⁰ Mi nöd nibö u, kale nöd nöp gasi niη aij gimim, anig ginabun a gipe. Pen anig göl gasi niηmim, kale u rö nöp nöp nöp mani ñibe. Anib u, gasi yad niηbin u kalöp hagabin.

* **8:7:** 1Ko 16:1-2 * **8:9:** Mad 8:20; Plp 2:6-7

11 Mi nöd nibö u kale gasi klö niñmim ginabun a gipe u gasi niñöl gi m+daimim, pen uri u rö nöp gasi klö an+bu nöp niñmim, niñhön ginabun a gipe u hadö gi gi pis gimim. Mani kale uri m+dain+im gau ni+me li+mim, kalip ñeb rö u miñi böñ nöp ñimim.

12 God ni+p aij göp u, mani God ni+p ñeb u halöwałö ñun. Pen halöwałö ñun, a gino, pro nöp ñeb rö lö, u abe God ni+p aij göp. God mani nan hon m+idöp gau nöp wö ralöb; mani nan hon m+dagöp gau halö wö ralogöp. *

13 Ni+bi bi mani niñnabim gau kale m+id aij g+lö, kale pen u+ham m+daiim, a gem hagagabin.

14 Pen mani nan kale uri iru m+idöp rö, kalip ri+mnap ni+me li ñ+be me, hainö kalöp m+dagain+im niñ u, kale pen kalöp ri+mnap ni+me li ñöl. Anig gimim, kalip aip ad+ip ad+ip rö m+deinabim.

15 God Manö u kali k+ñ ri+köm hagla, “Ni+bi bi nan mana a g+pal u iru nöp li+hu udla gau niñla kub rö gaga; kale niñeb rö u nöp m+deia. Pen ni+bi bi pro li+hu udla gau kalip u rö nöp ri+k daga; kale u rö nöp niñeb rö u nöp m+deia,” a g+la. *

Pol ni+pe Daidas ni+p Korid yua

16 God Daidas ni+p gasi ñö, yad ke klö gem kalöp ud aij ginam, a gem niñbin rö nöp Daidas gasi niñöb u, God ni+p aij a gabin.

17 Daidas am kalip niñmön au a g+nö, ni+p ke aij göp rö, niñ+niñ löm kalöp au niñab.

18 Pen bi aij hon ap halö Daidas aip yunabun. Bi an+bu ni+pe Kraiss ni+bi bi ram m+inöñ pro ke ke

* 8:12: Mak 12:43-44 * 8:15: Eks 16:18

gau kalip manö aij u hag ñi ajö niñöl gi, nip aij yabıl a gıpal.

¹⁹ Hon niñbi bi gau gi ñino, kale Bi Kub hib nıpe haglö adö arañ a gi gasi niñbun u me, hon mani anıbu ud arnabun. Pen Kraıs niñbi bi ke ke gau midpal Daidas nip hag löm, nıpe hanıp aip aramöm wög aij anıbu ginim, a gıla.

²⁰ Pen Kraıs niñbi bi nıpe mani kub ñibal u udun abad aij gun, dam bi gau kalip ñino, kale pen udöm niñme li niñbi bi nan midagöp gau niñme li ñinaböl. Magöñhalö gasi niñ aij gun, gi aij nöp ginabun u, hanıp manö ap hagöl rö lagnab.

²¹ Bi Kub abe niñbi bi gau abe hon gi aij nöp gıpun u niñöl a gi gasi u niñbun.

²² Pen mam hon ap halö yunabun. Mam anıbu nıpe pör klö göm miñ miñ göm wög göp. Pen uri nıpe kale niñbi bi aigale bi rö midpim u niñöm, nıpe miñ miñ göl gi au ninab.

²³ Midmam Daidas nip yuabun u, nıpe me yad aip wög jim ñöl gul, kalöp manö aij hag ñıbul. Pen bi nıpe aip nabil miñhau, Kraıs niñbi bi nıpe gau kalip miñhöñ wög anıbu hag lölö, Kraıs hib nıpe haglo adö arnim a gi gasi niñmil nabil.

²⁴ Pen kale yagol u amjaklö, kalip midmagö yabıl limim, ud aij gimim. Anıg gıpe me, manö anıbu kub arö, Kraıs niñbi bi nıpe midpal ram miñnöñ ke ke gau niñöm hagnaböl, “Pol nıpe Kraıs niñbi bi Korid au midpal gau hib kale hagö adö ara u, niñö nöp hagöp,” a ginaböl. *

9

* 8:24: 2Ko 7:13-14

Pol, "Nibi bi Kraiss lau adö midpal gau ud aij gimim," a ga

¹ Pen Kraiss nibi bi nipe Jerusalem midpal gau mani ñimim, a gabin manö u, yiharin hagpin; kale ke nin aij gimim. *

² Kale Akaia Propins midpim gau, mi nöd u, mani kale ñinig gaibe u, yad nibi bi Masedonia Propins midpal gau kalip rapin hagem hagdindin. Kale Akaia nibi bi ñinig gaibe u, Masedonia kai kalip manö hagnö, uri nibi bi iru nöp gasi nin aij göm mani kale ñaböl.

³ Pen mam hon uri hagajin gau kalöp hag yuabin u, kale mani kale God nip ñeb u ud li aij gimim gi jin gi midpe, Masedonia nibi bi gau, Pol manö nöp hagöp a göm hagagöl, a gem kalip yuabin.

⁴ Kale mani li magum gi aij gagnabim u, Masedonia nibi bi rimnap u† gi Korid amjakno, hanip nable ginab. Pen kalöp nable yab† ginim rö löp.

⁵ Anib u, mam hon gau kalip nöd hag yuabin. Kale am kalöp aip midlö, mani ñinabun a gipe u, li magum gipe midainim. Hainö yad amjaknabin u, kale ñin† löl gi mani ñinabim anibu gi jin gi midainab.

⁶ Kale ninbim, nibi bi nan yin iru yimagnaböl gau, nan iru udagnaböl; nibi bi nan yin iru yimnaböl gau nöp, nan iru nöp udnaböl. *

⁷ Anib u, kale nibi bi añi añi midpim rö, gasi kale ke ninmim mani ñimim. Iru gö ninöl gi ñagmim. Nibi bi rimnap kalöp neb neb gilö

* 9:1: 2Ko 8:1-7 * 9:6: Pro 11:24-25

n+ŋmim, ñagmim. B+ m+ñ m+ñ göm mani ñ+ nab u, God b+ an+bu n+ p m+dmagö löp.

⁸ God n+pe nan aij kalöp ñ+n+g gab u, nan pro ñagnab; rap+n nöp ñ+nab rö löp. An+ b u, pör nöp kale ke nan iru m+deinab n+ŋöm n+bi b+ mani ulep löp gau nan iru ñ+mim rö l+nab.

⁹ Adö an+bu rö, God Manö u kal+ k+ñ r+köm hagla,

“N+pe n+bi b+ mög gep gau kal+p nan aij abönamö ñ+nab.

N+pe pör nöp kal+p ud aij göm g+ aij g+nab,” a g+la. *

¹⁰ God han+p pör nan y+ŋ ñöm, nan magö ñöm göp u, kalöp nan y+ŋ iru yab+ ñ+nab. Pen n+pe gö ran aij geinab n+ŋöm kale udmim r+mnap n+bi b+ nan ulep löp gau n+me l+ ñ+be me, aij yab+ g+n+m rö löp. Mani nan kale ñ+nabim u, God n+pe gö nan magö iru yab+ nöp p+l+nab. *

¹¹ Kalöp pör gö, nan kale iru nöp m+dö, hałowatö ñeb rö l+nab u me, nan ñöl g+ m+dpe, hon damun Krai n+bi b+ Jerusalem m+dpal gau dam ñ+no, n+bi b+ iru nöp God hib n+pe haglö adö arnab. *

¹² An+g g+mim, Krai n+bi b+ nan ulep göp gau kal+p g+ aij g+nabim u, kale nan ulep göp an+bu udöm m+d aij göm God hib n+pe haglö adö arnab.

¹³ An+g g+pe, n+bi b+ gau kale God n+ p gas+ n+ŋöm hagnaböl, “Krai n+bi b+ n+pe Korid m+dpal gau, kale Krai manö aij u udöm, hagöp rö nöp göm, han+p mani abönamö ñöm, n+bi b+ gau kal+p abönamö ñöm g+pal u, nöp aij yab+ a gabun,” a g+naböl.

* **9:9:** Sam 112:9 * **9:10:** Ais 55:10 * **9:11:** 2Ko 1:11; 4:15

14 God kalöp mög niñöm ud aij yabił göp rö niñöm, gasi kale am kalöp wam wam gö aij gö niñöl gi, kalöp nan a göm God niþ sabe gi+naböl.

15 God niþe nan aij unbö ke han+iþ ñöb u rö, niþ aij göp a gun me!

10

Pol, "Kale y+iþ manö piral hagaböl," a ga

1-2 Niþi bi ri+mnap y+iþ hagnal, "Pol niþe hon aip mi+döm, bi hain manö hagatep bi u mi+döp u pen am mi+lö gau mi+döm, köp kal+i kliñ ri+köm, manö klö göm hagöp," a giþal. Pen kale manö adö ap hagöm hagnal, "Pol niþe niþi bi mi+nöñ naböñ ił i niþö gau niþbal rö nöþ niñöm hagöp," a giþal. Kraiþ niþe Bi hain aij agamiþ mi+döp rö, hib niþe hagem yad ke Pol kalöp manö klö gem hagabin, kale gasi niñ aij gi+mim gi aij gi+mim. Yad amem niþi bi y+iþ manö naiþ hagaböl gau kal+iþ manö kub hagnabin. Pen kale gi aij giþe, kalöp aniþ unbö rö gagnabin u y+iþ aij gi+nab. *

3 Hon mi+nöñ naböñ ił i mi+dpun u pen niþi bi mi+nöñ naböñ ił i pen pen giþal rö gagnun.

4 Wim po hon udun pen pen giþun u, mi+nöñ naböñ ił i ud pen pen giþal rö wasö. Wim po hon udun pen pen giþun u, God klö halö mi+döp u me, hon wim po aniþbu damun, kiþaki aban klö gi löp gau am gi naiþ gi+no, niþi bi pen hagöl rö lagöp. *

5 Niþi bi gau kale God gasi niþeb u arö göm, gasi kale ke u niñöm, hib kale ke haglö adö aröp u pen hon God klö niþe udun manö aij niþe hagno, niþi

* 10:1-2: 1Ko 2:3; 4:21 * 10:4: Ep 6:13-17

bî anîb gau manö aij anîbu pen hagöl rö lagöp; hon gasî kale ud nagî lîno, kale Kraïis manö aij nîñ udöm hagöp rö nöp gîlö arab.

⁶ Pen kale Kraïis hagöp rö göl gî mîdaibe nîñun me, hainö nîbi bî Kraïis nîp aleb aleb ñîbal gau gasî ñîno nîñöl.

⁷ Kale rîmnap amgö nöp nîñbe. Nîñ aij gîmim. Bî ap Kraïis bî nîpe mîdpin a gî gasî nîñöb u, Pol u rö nöp Kraïis bî nîpe mîdöp u nîñnîm.

⁸ Bî Kub u nöp yîp wög hag lö, kalöp nîbi bî abad mîdpin a gîpin u, rapîn hagpin u pen, yîp nable gagöp. Pen Kraïis nîpe yîp wög hag la anîbu, kalöp hagnö ap lug pakmîm a göm hag laga; kalöp hagnö Kraïis manö aij u nîñ ud aij gîmim nîp cîg aij gîmim a göm yîp hag la. *

⁹ Pen kalöp köp kalî kîñ rîk yubin u, nîñmîm pîñîñ gîmim a gem yuagpin.

¹⁰ Nîbi bî rîmnap yîp hagpal, “Nîpe mîlö gau mîdöm, köp nöp kalî kîñ rîk yuöm, manö klö yabîñ hagöp u pen auî auub nîñbun u bî kub manö hagpal rö hagagöp,” a gîpal.

¹¹ Pen nîbi bî anîg hagpal anîb gau nîñ mîdaiöl. Yad amjakem, adö ap ke gagnabin; mîlö gai i mîdem, köp kalî kîñ rîkem hagpin rö nöp gînabin.

¹² Pen nîbi bî hib kale ke haglö adö arab gau, kale kub aka yad kub aka gem, gasî u ulhai nîñagîñ. Kale gasî laga rö hagpal, “Hon nöp me aij. Nîbi bî hon gîpun rö gîpal gau, gî aij gîpal; nîbi bî hon gîpun rö gagpal gau, gî aij gagpal,” a gîpal.

* 10:8: 2Ko 13:10

¹³ Pen yad God wög u gi aij gi pin aka manö anibu rö hagnig gabin u, God nibi bi ke nibö gau kalip wög ke hag la u, yad manö hagagnabin; God nipe yip ke wög hag la u nöp hagnabin. Pen Kraiss manö aij kalöp hag ñeb wög anibu, God nipe yip ñöb. *

¹⁴ Yad kale midpim au amjakagbnep, manö anibi hagagbnep. Pen kale midpim gau yad ke nöd nöp amem, kalöp Kraiss manö aij u nöd hag ñinö.

¹⁵ God nipe wög yip hag la. Ram minöñ ke nibö gau nipe nibi bi rimnap kalip hag la. Kale ram minöñ anib gau amöm wög gipal u, yad aiud ap udagnabin. Pen yip aij ginab u, kale Kraiss manö aij u niñ ud klö yabıl gi midaipe, yad kalöp an gau wög klö ginö, wög adin kub rö lö, nan magö pil aij ginab.

¹⁶ Hainö me kalöp dauba gi apem, am ram minöñ nöd hag ñagla dagol gau amem, Kraiss manö aij u nibi bi anib gau kalip hag ñinabin. Ram minöñ ke nibö gau nipe wög anibu nibi bi rimnap kalip hag la. Kale ram minöñ anib gau amöm wög gipal u, yad aiud ap udagnabin.

¹⁷ “Nibi bi hib haglö adö arnig ginab gau, Bi Kub u hib nipe haglö adö arnim.” *

¹⁸ Hib hon ke hagno adö arnab u, God niñö udep rö lagnab; pen Bi Kub u hib hon hagö adö arnab u me, God niñö udep rö linab. *

11

Jisas manö hagabun, a göm, piral hagpal gau

* **10:13:** Ro 12:3 * **10:17:** 1Ko 1:31 * **10:18:** 1Ko 4:4

¹ Yad manö hauł rö hagnabin u pen manö ił m+đö n+ŋöl g+ hagn+g gabin.

² God kalöp m+đmagö löp rö, yad kalöp u rö nöp m+đmagö l+bin. Kalöp me n+bi praj m+đ aij göp u dam b+ añ+ ap n+ř ñ+nö. B+ an+bu me Kraiss. *

³ Pen yad p+ñ+ŋ g+řpin u, hadame nöp haino u pir alö, Ip n+ŋ uda rö, n+bi b+ r+řmnap kalöp u rö nöp manö piral gau hag ud arlö, gas+ kale n+ŋbal rö n+ŋmim, Kraiss n+ř gas+ añ+ n+ŋmim ud aij g+řpim u, arö g+mim rö löp. *

⁴ Manö hagabin u, yad n+ŋbin, kale n+bi b+ gau n+bo r+řmnap kal+ř ka ñ+be, Jisas yad manö hag ñ+bin u rö hag ñagpal; Jisas ap ke rö manö u hag ñ+lö, abönamö udabim. Pen kale Ana u abe, manö aij u abe u rö nöp nöđ udpe u wasö; ke hain n+bo ap rö u udabim. *

⁵ Pen gas+ yad n+ŋbin, Kraiss manö aij ud arep b+ aij aij kale an+b gau b+ kub, yad b+ ramö gau rö ap m+đagpin. *

⁶ Manö kale u, dö kal yab+ł hagpal u pen, yad hagpin rö manö ił n+ŋ aij göm hagagpal. Kale n+ŋbim, yad pör nöp manö ił n+ŋ aij gem kalöp manö hag ñ+bin. *

⁷ Pen kalöp God manö aij hag ñ+nö u pen mani nan r+řmnap ñ+mim a gem hagagnö. Yad kalöp aŋ au m+đem an+g g+nö u, yad b+ pro rö m+đnö kale n+bi b+ kub rö l+ m+đaimim a gem, an+g g+nö. G+nö an+bu, y+ř b+ ramö gau rö ap a g+mim n+ŋbim aka n+hön? *

* **11:2:** Ep 5:26-27 * **11:3:** Jen 3:4,13 * **11:4:** Gal 1:8-9

* **11:5:** 1Ko 15:10; 2Ko 12:11 * **11:6:** 1Ko 2:1,13 * **11:7:** 1Ko 9:18

⁸ Yad kalöp aip mîdem Krajs manö aij u hag ñîmîdin u, Krajs nîbi bî ram mînöñ ke nîbö rîmnap yîp mani nan ñîla. Mani kale si udem, Krajs manö aij kalöp hag ñînö. *

⁹ Kale aip mîdainö ñîñ u, nan kale ap udagnö. Añ mam Masedonia nîbö aula gau nöp, nan yîp nîhön ulep ga gau yîp dap ñîla. Pen hainö u rö nöp, nan kale rîmnap hag nîñagnabin.

¹⁰ Manö hagabin anîbi, hagöl gî nöp mîdeinabin. Yad Akaia Propins rîgoñ rîgoñ gau amîl apîl gî ajeinabin u, mani nan kale rîmnap udagnabin. Krajs bî nîpe mîdpin rö, nîñö yabîl hagabin.

¹¹ Pen manö hagabin anîbi, kalöp mîdmagö lagpin aka nîhön? Wasö yabîl. God nîñöb yad kalöp mîdmagö lîbin.

¹² Pen mani nan kale gau udagmîdin u hainö u rö nöp gînö, nîbi bî manö pîral hag ajpal gau, hon Pol nîp rö adîp adîp mîdpun a göm hagöl rö lagnab.

¹³ Kale höñ adö u Krajs manö ud arep bî rö löm, Krajs wög gabun a gîpal u pen Krajs manö ud arep bî mîdagpal. Manö pîral ud arep bî mîdpal.

¹⁴ Pen ñîñ rîmnap Seden nîpe ke, God ejol mailö aij nîpe ap rö halu löm auöp.

¹⁵ Seden anîg göp u, bî nîp wög gîpal gau, bî wög aij göm gî aij gîpal rö halu löm auaiöl, hon gasî kub nîñagun. Pen hainö gau nîhön nîhön gîñaböl gau pen udnaböl.

Pol God wög göl gî marö uda

* **11:8:** Plp 4:15-16; 2Ko 12:13

16 Yad kauyaŋ hagabin, kale r̄imnap ȳip b̄i hauŋ a ḡimim gas̄i u n̄iŋagmim. Pen ȳip b̄i hauŋ a ḡimim n̄iŋeinabim u, ȳip arö ḡipe, b̄i hauŋ gau hib kale ke haglö adö aröp rö yad u rö nöp manö r̄imnap hagnabin.

17 Hib yad ke hagn̄ig gabin u, B̄i Kub gö an̄ig gagnabin; b̄i hauŋ alö hib kale ke haglö adö aröp rö ḡin̄ig gabin.

18 Pen n̄ibi b̄i iru nöp r̄imnap gas̄i ke n̄iŋöm, hib kale ke haglö adö aröp rö u, yad u rö nöp ḡinabin.

19 Kale gas̄i n̄iŋ aij yab̄iŋ ḡipim rö, b̄i hauŋ gau manö am haglö, kalöp iru gagöp.

20 N̄ibi b̄i gau kalöp wög ḡi ñeb b̄i kale rö mo kale gau löm, kalöp t̄ip ḡi damöm, haŋwawö göl ḡi, mulu maj m̄igan kalöp paklö, kale manö m̄idagöp.

21 Pen yad b̄i hain b̄i ȳihar̄iŋ rö m̄idem, an̄ig gagpin u, yad nable göp.

Pen yad manö hauŋ rö hagabin u, hib kale ke haglö adö aröp rö, unbö rö hagabin. *

22 Kale Hibru n̄ibi b̄i? Yad u rö nöp Hibru b̄i ap. Kale Isrel n̄ibi b̄i? Yad u rö nöp Isrel b̄i ap. Kale Ebrahim iŋ ap? Yad u rö nöp Ebrahim iŋ u m̄idpin.

23 Kale Krais n̄ip wög ḡipal? Yad b̄i hauŋ yab̄iŋ rö, hib yad ke hagnö adö arab u pen yad wög ktö ḡi ḡi, marö adö ke ke udpin rö, n̄ibi b̄i piral ḡipal gau gagpal. Ȳip ñ̄in iru nöp nagi l̄ila. Ȳip ñ̄in iru nöp m̄iñu magö pakla. Yad ñ̄in iru nöp um dam aŋ lem aunö. N̄ibi b̄i gau an̄ig unbö rö gagpal. *

* 11:21: Plp 3:5 * 11:23: Ap 16:23

24 Juda kai ñin ke ke unbö mamid u, nagı udöm, yıp ij iru yabıt nöp pak gus göm ñin juöl ado gı da mamid böñ dañ pakla (39). *

25 Rom kai u rö nöp ñin ke ke ñin mıhau nıgan yıp ur udöm pakla. Ñin ap nıbi bı iru nöp yıp kabö ju pakla. Ñig magıb kub ajainö, ñin ke ke mıhau nıgan ñig magıb u böñ nöp pıral paka. Ñig magıb naj ga ñin anıb gau, mañ ap nan adıñ bad ap ud sısı lem, ñig solwara uł adö lañ ap ran ap lug sısıb göl gı midnö midnö, sıdö wad amöm, sıbön göm gı damöm, ram rua. *

26 Yad pör nöp amıl apıl gı ajmıdin. Pör ajpin gau, ułham yabıt ajpin. Ñig ałı au jubin; nan si udep bı midpal añ au ajpin; nıbi bı yad ke aka Juda nıbi bı wasö añ gau gı ajem, ułham yabıt ajpin; daun kub gau aka be gau aka ñig solwara añ gau gı aramem, ułham yabıt arbin; nıbi bı añ mam a gıpal u pen Kraıs nıbi bı nıpe midagpal añ gau gı ajem, ułham yabıt ajpin. *

27 Yad wög goılam gem, uhön hanem wasö, ñin iru nöp nan magö midagö, kıyö lö, ñig nan gö, walıj midagö, yıgön göm göp.

28 Pen marö adö ap me, nıbi bı Kraıs lau adö midpal ram mınöñ ke ke gau, mid aij gıpal aka gem, gası iru nıñabin.

29 Kraıs nıbi bı rımnap lug paknıg gılö, klö yad ke u rö nöp lugnab rö u nıñbin. Pen nıbi bı rımnap kalıp fıř gılö nan si nan naj gılö, midmagö yad añ dañ ilön göp.

30 Hib yad ke adö rımnap hagnam u, yad bı klö

* **11:24:** Dud 25:3 * **11:25:** Ap 16:22; 14:19 * **11:26:** Ap 9:23; 14:5

mıdagöp u niñmim a gem manö anıbu hagnabin.

³¹ Bı Kub Jisas Nap God, pör nöp hib dap raneb God u, yad pıral hagagabin u niñöb.

³² Yad Damaskas mıdainö, ki? Aredas bı niñpe Damaskas abad mıdmıdöp u, yıp nagı lın a göm, polisman gau hagö, Damaskas adan ramö gau magöñhalö bıñöm rık hakla.

³³ Anıg gıla u pen mam hon rımnap yıp ud wadı kub mıgan u löm, nagı adıköm, dam kabö waryö gıgabö gıla ajön pro mıgan u tıp gı yulö, am am mıñnön yan amem, pırıkem ke gau arnö. *

12

Pol naböñ niña manö u hag ña

¹ Hib yad ke hagnö adö arnab u aij gagnab u pen Bı Kub u bı ap niñ gö naböñ niña manö u hagnıg gabin.

² Mı unbö sıduñ böñ dañ luga u, Krais bı niñpe ap niñbin u, God niñp dam ram mıñnön aij kumi kabö adö lañ au ud ara. Pen bı anıbu hañ roman halö anıg adö lañ ara aka, hañ roman arö göm ana nöp ara aka, niñagpin; God nöp niñöb.

³ Pen yad niñbin, bı anıbu — hañ roman halö aka ana nöp aka, niñagpin; God nöp niñöb —

⁴ God niñp dam ram mıñnön aij kumi kabö adö lañ au ud ara. Pen anıb lañ amöm, manö ke yabıt niña. Manö niña anıbu, manö hagagep, niñbi bı hag ñeb rö wasö; manö ke yabıt u niña.

⁵ Bı ga anıbu yad ktö gem hib niñpe nöp hagnö adö arnab u pen hib yad ke gıñö adö aragnab. Hib yad ke manö rımnap hagnıg gabin u, yad

* **11:33:** Ap 9:23-25

bɪ klö mɪdagöp rö nöp mɪdpin manö anɪbu nöp hagnabin.

⁶ Pen hib yad ke dap raneb manö rɪmnap hagbnep yad bɪ hauɫ rö hagagbnep; nɪŋö nöp hagbnep. Pen anɪg hagnö, nɪbi bɪ rɪmnap yɪp nɪŋöm, “Bɪ u bɪ aij ke mɪdöp,” a gɪblap u yɪp aij gagböp. Yɪp aij göp u, gɪpin gɪpin rö nɪŋöm aka manö haggpin haggpin rö nɪŋöm me, yad bɪ aigale bɪ rö mɪdpin u ke nɪŋöl.

⁷ God yɪp ud arö, nɪbi bɪ rɪmnap nɪŋagla rö nɪŋnö anɪbu, hib yad ke hagnö adö arnɪm rö löp a göm, God yɪp nan ilön ñeb ap ñöb. Nan anɪbu Seden bɪ nɪpe rö ap apöm, yɪp kalɪ rö bɪnɪg ij bö mɪdöp. *

⁸ Bɪ Kub u nɪp ñɪn mɪhau nɪgan hagnö, yɪp anɪg gab rö gagnɪm a gɪnö u pen

⁹ yɪp haga, “Ne ke nöp mɪd aij gɪmön rö lagöp u pen yad nɪbi bɪ klö mɪdagöp gau kalɪp mög nɪŋem klö yad ñɪnö nɪŋöl gɪ kale aij nöp mɪdeinaböl,” a ga. Anɪg haga u me, hib yad ke hagnö adö arnab u aij gagöp; yɪp aij göp u, yad klö mɪdagöp bɪ ap rö mɪdpin u hag mɪdnö nɪŋöl gɪ, Krais yɪp ud aij göl gɪ mɪdainɪm. *

¹⁰ Yad klö mɪdagöp; yɪp hag jubal; yad nan rɪk döp; yɪp gɪ naj gɪpal; yad uɫham mɪdpin. Pen Krais lau adö mɪdpin rö, yɪp aigöl aigöl gɪnaböl u, mɪñ mɪñ nöp gɪnabin. Pen yad ke klö mɪdagöp u nɪŋ mɪdeinabin u, God nɪpe gö, klö nɪpe udem klö göl gɪ mɪdeinabin.

Pol Korid nɪbi bɪ gau kalɪp mɪdmagö la

* 12:7: Job 2:6 * 12:9: Plp 4:11-13

11 Yad bî hauṭ rö hagajin. Pen kale nöp gajim yad anig gîpin. Yîp ud aij gîmim, manö aij rîmnap hagbep u pen yîp arö gîmim, bî rîmnap kalîp udpim. Yad bî mîgan nîbö bî ap rö mîdpin u pen Kraiss manö aij ud arep bî aij aij kale anîb gau bî kub yad bî pro gasî u niṅagpin. *

12 Yad kale aip mîdem, hon Kraiss manö aij ud arep bî gau gîpun rö nöp gî mîdainö. Kale nan gagep nan niṅagep gainö u niṅmim, yad Kraiss manö aij ud arep bî nîpe mîdpin u hadö niṅbim. *

13 Anîb u, Kraiss nîbi bî nîpe mîdpal mîgan rîmnap kalîp gînö gînö rö nöp kalöp u rö nöp gînö u pen adö añî ap nöp ke gînö. Adö anîbu me, nan yîp ram bî da gau, yîp ñim a gem hagagnö. Pen kalöp gî naij rö gînö u niṅmim arö gîmim. *

14 Kalöp nöd ñin mîhöp am niṅnö; mîñi kauyaṅ u niṅig gabin. Nan kalöp ap udnam a gem nagnabin; kalöp niṅnam a gem niṅnabin. Nîme nap bî nan ud lî aij göm, ñî pai bî kale gau kalîp ñimîdal. Pen ñî pai bî gau, nîme nap bî kalîp anig gagmîdal.

15 Anîb u, gasî yad niṅbin u, kalöp nan a gem, mani nan yad gau magöṅhalö yu haknabin aka wög gî dam dam Kraiss manö aij u hag ñî dam dam umnabin u, manö mîdagöp. Pen yad kalöp mîdmagö yabîṭ lîbin u niṅnabim u, yîp pen mîdmagö lagnabim akan

16 Pen kale hagnabim, “Mani nan hon udagpan pen ne manö piral hagö hon dui gîpun,” a gînabim.

* 12:11: 2Ko 11:5 * 12:12: Ro 15:19 * 12:13: 2Ko 11:9

17 Yad kalöp mam rîmnap yunö u, mani nan kalöp gau amgö amgö lî udnaböl a gem yunö akan

18 Yad kalöp nan a gem Daidas nîp yuî n a gem, nîp hag nîñnö yau a ga nîñem mam hon ap halö nîpe aip yunö. Pen yad nîñbin Daidas nan kalöp rîmnap †îp gaga. Daidas yad gîpin adö u nöp göp; nîpe adö ap ke gagöp. *

19 Pen yad nîhön gîñg manö anîbi kalî kliñ rîkajî n? Kale gasî nîhön nîñbim? Pol manö hagab u, hib nîpe ap lugagnîm a göm hagab a gîpim ar? Pen adö anîbu hagagajî n wasö. God nîpe nîñ mîdö nîñöl gî, hon Krais nîbi bî nîpe mîdun manö hagajun. Añ mam aij yad kale klö gîmim Krais nîp cîg aij gîmim, a gun gasî nîñun hagajun.

20 Yad pîñîñ gîpin u, yad am kalöp nîñnabin ñî n u, kale gîpim rö nîñnö, yîp aij gagnab. Anîbu rö, kale yîp nîñnabim u, yad gîpin rö nîñbe, kalöp aij gagnab. Kale pen pen hagnîm asîk ke ke lîmim, nan kale gau hon nöp udun a gîmim, añ mam rîmnap nîñbe mulu lugö, kalöp ke nöp aij gîñîm adö u nöp gasî nîñmim, nîbi bî rîmnap kalîp manö naj hagnîm, kalîp manö udmim, hib kale ke dap ranmim, hañowañö gîmim, gîmim rö lîñîm u yad pîñîñ gîpin.

21 Pen yad pîñîñ gîpin u, yagol au kauyan amem nîñnabin, kale rîmnap gasî naj adö u nîñmim, nîbi si bî si gîpim u, nîhön gîñg anîg gîpun a gîmim arö gagnîm, nîbi si bî si gî dammim, gasî naj nîñmim gî dammim, hañowañö göl gî nöp mîdeinabim. Gîñabim anîbu God nîñöb a gem, yad bî mîgan nîbö gau ap rö mîdem,

* 12:18: 2Ko 8:6,16-18

nable gö niṅöl gi, kalöp nan a gem miṭöṅ göl gi mideinabin. *

13

¹ Yad nöd kalöp ñin miḥöp am niṅnö. Miñi pen kauyaṅ niṅniḡ gabin. God Manö u kali kliñ riköm hagla, “Niḡi bi rimnap kalip manö kub hagniḡ gaböl u, niḡi bi miḥöp aka miḥau niḡaṅ rö amgö kale ke niṅ midlö niṅöl gi, gi naij giḡla u apöm waiö hagaiöl, niṅö rö linab,” a giḡla. *

² Ruö ñin yigwö aṅ niḡö u kalöp am niḡem, niḡi bi nan si nan naij gi mideila gau hainö apem kalip hag giḡnabin a gem kalip hag aunö. Miñi kalöp aip midagpin pen kauyaṅ manö nöd hagnö rö u nöp hagabin, yad am jakem, niḡi bi nöd nan si nan naij gi mideila gau abe, niḡi bi miñi nan si nan naij gabim gau abe, kalöp möḡ niḡagnabin.

³ Pen kale Pol Krai aip midöp aka wasö gi gasi niḡbim u, niṅ aij giḡmim. Krai nan rimnap ram miḡnöh aṅ kale gau gö niḡnabim, niḡpe bi yiḡharṅ wasö; niḡpe Bi klö ke niḡö.

⁴ Niḡpe bi yiḡharṅ rö lö, niḡ mab ba laṅ al pak liḡö uma u pen God klö niḡpe u gö, kauyaṅ uraköm kamiṅ midöp. Anḡb u rö, hon Krai aip midun bi yiḡharṅ rö midpun, pen Krai kamiṅ u hanip God klö niḡpe u ñö, kalöp nan a gun wög giḡnabun. *

⁵ Pen kale Krai niḡ niṅ udun niḡ ciḡ giḡpun aka wasö giḡmim gasi amḡl apḡl giḡmim, Krai kalöp aip midöp u ke niḡnabim. Aka pen gasi niṅ dammim

* **12:21:** 2Ko 13:2 * **13:1:** Mad 18:16; 1Di 5:19 * **13:4:** Plp 2:7-8

Krais kalöp aip mîdagöp a gîmim u ke nîñnabim.
*

⁶ Pen yad gasî nîñbin, hanîp bî gasî nîñ dammim me, Krais hon aip mîdöp u ke nîñnabim.

⁷ Hon kalöp nan a gun, God nîp sabe gun hagabun, “Kalîp abad mîdaimön, naj adö u gagöl,” a gabun. Pen God nîp sabe gabun anîbu, kale mîd aij gîpe hib hon ap rannîm a gun, sabe gagabun. Hib hon lugnab u nan yîharîñ; kale gî aij nöp gînabim u nan kub.

⁸ Pen Krais manö aij u kub gîñîm adö u nöp gun; Krais manö aij u pro gîñîm adö u gagun.

⁹ Hanîp aij göp u, hon nîbi bî klö mîdagöp rö lun, kale pen nîbi bî klö lîmim. Anîb u, God nîp sabe gîpun, “Kalîp abad mîdaimön, nagî adö aij nöp göl,” a gîpun.

¹⁰ Bî Kub nîpe yîp wög hag la anîbu, kalöp hagnö ap lug pakmim a göm hag laga; kalöp hagnö Krais manö aij u nîñ ud aij gîmim nîp cîg aij gîmim a göm yîp hag la. Adö anîbu nöp yad mîlö kub gai i mîdem, kalöp nöd nöp köp anîbi kalî klîñ rîk yuabin. Kale manö yad anîbi nîñmim, hagabin rö gî mîdeinabim me, yad amjakem manö klö hagnîg gasî nîñbin u arö gînabin. *

¹¹ Añ mam bî. Mîñî manö hag junîg gem, “Kale mîdaiim” a gabin. Köp kalî klîñ rîkabin anîbi aunab u nîñmim, hon nan aij adö u nöp gun a gîmim klö nöp anîg göl gî mîdaimim, manö kalî klîñ rîkabin i udmim, manö hag adö añî lîmim,

* 13:5: 1Ko 11:28 * 13:10: 2Ko 10:8

agamij mîd aij gîmim. Anîg gîpe me, God nîbi bî mîdmagö löm ud aij göp u, kale aip nöp mîdeinab.

¹² Kale Bî Kub nîp nîj udpim rö, pen pen hag wîhai udöl gî, alaun bom halumim.

¹³ Krais nîbi bî aui mîdpal magöñhalö, kalöp añ mam gau “Mîdpim?” a gîpal.

¹⁴ Bî Kub Jisas Krais kalöp magöñhalö mög nîjöm ud aij göl gî mîdainîm; God nîpe kalöp magöñhalö mîdmagö löl gî mîdainîm; Ana U† nîpe kalöp magöñhalö a† ba göl gî mîdainîm.

Manö Kamɨŋ
The New Testament in the Kobon Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Kobon long Niugini

Copyright © 2005 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Kobon

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Aug 2024 from source files dated 31 Aug 2023

3850151d-322e-5e07-a069-b89a616a091d